

DE FIJNHEID VAN DE AANDACHT IN SCHILDER- EN TEEKENKUNST

als iets jong en nieuws voor het verrukte oog, maar als iets ouds, iets zwijgends, iets van een oeroude wijsheid, een heel oud mensch.

De namen van kunstenaars van deze soort zouden met enkele vermeerderd kunnen worden. (B.v. de lithograaf Aart van Dobbenburg, de teekenaar Ten Holt, A. W. Kort, de vroege Dirk Nijland, e.a.). Het is evenwel niet mijn bedoeling volledig te zijn, doch wel, aandacht te vragen voor enkele bijzondere verschijningen, die als verschijnsel zeer boeien.

Ik heb mij afgevraagd hoe wij deze nieuwe aandachtsvormen, deze nieuwe fijnheid van het oog, die ook een fijnheid is van den geest, moeten zien in verhouding tot een soortgelijke aandachtsfijnheid omstreeks 1900, zooals die toen met het symbolisme, na en tegen het impressionisme, ontstond.

De vorige aandachtsconcentratie werd gesteund door een traditie, de primitieven en de 17de eeuw bevorderen het zich buigen over de atomen der wereld in de stilste levenshoeken. Er kan in worden gezien een intuïtief vasthouden aan de orde van de levensbeelden, toen deze op gevaarlijke wijze aan het wankelen gebracht en zwevend werd. Het was tevens, als vervolg op de impressionistische verijling, een verstevigen van de

D. van Gelder, Studieblad - Potloodteekening

